

KOMISIJA ZA RAČUNOVODSTVO I REVIZIJU
BOSNE I HERCEGOVINE

ISPIT ZA STICANJE PROFESIONALNOG ZVANJA
CERTIFICIRANI RAČUNOVOĐA
(ISPITNI TERMIN: NOVEMBAR 2016. GODINE)

PREDMET 7:
FINANSIJSKO IZVJEŠTAVANJE 2

I - TEST PITANJA

1) Potencijalne obaveze i potencijalna imovine

- a) se ne iskazuju u finansijskim izvještajima
- b) se iskazuju u finansijskim izvještajima**
- c) iskazuju se u bilansu uspjeha
- d) ne iskazuju se u bilansu uspjeha

2) Nematerijalno sredstvo se prestaje priznavati

- a) kada je u potpunosti amortizovano
- b) po otuđenju**
- c) prije nabavke istog ili sličnog nematerijalnog sredstava
- d) kada se očekuju buduće ekonomske koristi od njegovog korišćenja ili otuđenja

3) Ako je ostvaren poslovni dobitak, neto novčani tok iz poslovnih aktivnost je:

- a) pozitivan
- b) negativan ako je neto novčani tok iz finansijskih aktivnosti pozitivan
- c) pozitivan, ako je neto novčani tok iz investicionih aktivnosti negativan
- d) negativan ili nenegativan**

4) U skladu sa MRS 11, u vrijednost izgradnje objekta se može uključiti:

- a) iznos utrošenog materijala**
- b) iznos troškova radne snage za izgradnju objekta**
- c) troškovi reklamiranja u medijima za prodaju
- d) troškovi provizije banke

5) Odložene poreske obaveze nastaju po osnovu:

- a) reprograma poreskih obaveza
- b) reprograma poreskih obaveza odobrenog od strane Poreske uprave ili drugog nadležnog organa
- c) oporezivih privremenih razlika**
- d) oporezivih stalnih razlika

6) Gubitak od umanjenja vrijednosti je:

- a) negativna razlika između knjigovodstvene i njegove nadoknadive vrijednosti
- b) pozitivna razlika između knjigovodstvene i njegove nadoknadive vrijednosti**
- c) negativna razlika između knjigovodstvene i njegove upotrebne vrijednosti
- d) pozitivna razlika između knjigovodstvene i njegove upotrebne vrijednosti

- 7) Jednom utvrđeni procjenjeni korisni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se:
- primjenjuje do okončanja obračuna amortizacije
  - primjenjuje do momenta prestanka priznavanja
  - preispituje se na kraju svakog obračunskog perioda**
  - usklađuje se u skladu sa zakonom o porezu na dobit u slučaju primjena zakona
- 8) Prodajna vrijednost 1.000 jedinica izvršenih usluga iznosi 10.000 KM. Zakupnina mašine se plaća 1KM po jedinici izvršene usluge, a radniku se plaća 2 KM po jedinici izvršene usluge. Koji iznos prihoda se priznaje u finansijskim izvještajima:
- 10.000 KM**
  - 9.000 KM
  - 8.000 KM
  - 7.000 KM
- 9) U skladu sa MRS 23, troškovi pozajmljivanja se ne kapitališu:
- ako se ne mogu direktno pripisati sredstvu koje se kvalifikuju**
  - ako je prekinut aktivan razvoj sredstava koje se kvalifikuje**
  - ako nije dobijena upotrebna dozvola za građevinski objekat
  - ako su završene sve aktivnosti da bi se sredstvo koje se kvalifikuje pripremlilo za planiranu upotrebu ili prodaju**
- 10) Investicione nekretnine se bilansiraju u visini:
- fer vrijednosti
  - fer vrijednosti ako se može pouzdano utvrditi**
  - nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumulisanu amortizaciju i bugitke po osnovu obezvrjeđenja
  - nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumulisanu amortizaciju i bugitke po osnovu obezvrjeđenja ako se može pouzdano utvrditi
- 11) Prema MRS 2 - Zalihe, dozvoljene su sljedeće metode vrednovanja zaliha:
- FIFO**
  - LIFO
  - metoda specifične identifikacije**
  - metoda prosječnog ponderisanog troška**
- 12) Primjeri gotovinskih tokova iz finansijskih aktivnosti su:
- primici od prodaje dobara i usluga
  - primici od emisije novih dionica**
  - izdaci za nabavku opreme
  - povrat kredita**
- 13) Metodu udjela primjenjuje pravno lice:
- koje se nalazi pod značajnim utjecajem drugog pravnog lica
  - koje ostvaruje značajan utjecaj nad drugim pravnim licem**
  - koje ima kontrolu nad drugim pravnim licem
  - koje učestvuje u zajedničkoj kontroli nad drugim pravnim licem

- 14) Prema MRS 1, reklasifikacijska usklađenja proizlaze:**
- a) iz promjena viška utvrđenog revalorizacijom u skladu s MRS 16 ili MRS 38
  - b) iz otuđenja inostranih dijelova poslovanja**
  - c) iz prestanka priznavanja finansijske imovine raspoložive za prodaju**
  - d) iz aktuarskih dobitaka i aktuarskih gubitaka po osnovi planova definisanih primanja
- 15) Povrat na uloženi kapital (ROE) se izračunava kao:**
- a) dobit poslije poreza / ukupna pasiva
  - b) dobit poslije poreza / ukupni vlastiti kapital (kapital redovnih dionica i drugi ulagački kapital)**
  - c) dobit poslije poreza / ukupna aktiva
  - d) dobit prije poreza / ukupni vlastiti kapital (kapital redovnih dionica i drugi ulagački kapital)
- 16) Na dan 31.12., zalihe artikla "a" su bile iskazane po njihovoj nabavnoj vrijednosti od 100 KM/kom. U toku decembra/prosinca protekle i u toku januara/siječnja naredne godine, prodaja artikla „a“ je vršena po cijeni od 95 KM/kom, bez PDV-a. Kako tretirati ovu situaciju u finansijskim izvještajima za proteklu godinu?**
- a) o navedenom se ne zahtijevaju informacije u finansijskim izvještajima za proteklu godinu
  - b) navedeno treba objaviti u bilješkama uz finansijske izvještaje za proteklu godinu**
  - c) u finansijskim izvještajima za proteklu godinu, zalihe artikla „a“ na dan 31.12. Treba svesti na vrijednost od 95 km/kom.**
  - d) u finansijskim izvještajima za proteklu godinu, zalihe artikla „a“ na dan 31.12. Treba iskazati po vrijednosti od 100 km/kom.
- 17) Poduzeće je, posredstvom brokerske kuće, prodalo 1.000 dionica drugog poduzeća po cijeni od 400 KM po dionici. Provizija brokeru iznosila je 8 KM po dionici. Ako je knjigovodstvena cijena dionica bila 395 KM po dionici, poduzeće je prodajom dionica ostvarilo:**
- a) dobitak u iznosu od 13.000 KM
  - b) dobitak u iznosu od 5.000 KM
  - c) gubitak u iznosu od 3.000 KM**
  - d) gubitak u iznosu od 8.000 KM
- 18) Prema MRS 41, biološka imovina se pri početnom priznavanju vrednuje:**
- a) po trošku sticanja
  - b) po fer vrijednosti, umanjenoj za procijenjene troškove prodaje, kada se fer vrijednost može pouzdano utvrditi**
  - c) po revalorizovanoj vrijednosti
  - d) po trošku sticanja, umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti, ako se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi**

- 19) Stalno sredstvo koje se klasificira kao sredstvo namijenjeno prodaji mjeri se po:**
- a) Fer vrijednosti
  - b) Knjigovodstvenoj vrijednosti
  - c) Knjigovodstvenoj vrijednosti ili fer vrijednosti umanjenom za troškove prodaje, zavisno od toga koja je niža**
  - d) Knjigovodstvenoj vrijednosti ili fer vrijednosti umanjenom za troškove prodaje, zavisno od toga koja je viša
- 20) Prema MSFI, obračun amortizacije materijalnih stalnih sredstava se prekida:**
- a) Kad se sredstvo daje drugome prema ugovoru o financijskom lizingu**
  - b) Kad se sredstvo daje drugome prema ugovoru o operativnom lizingu
  - c) Kad je sredstvo klasificirano da se drži za prodaju, u skladu s MSFI 5**
  - d) Kad je sredstvo koje nije amortizirano privremeno povučeno iz aktivne upotrebe

II - ZADACI

Zadatak broj 1

U toku obračunskog perioda su se desile sljedeće promjene:

1. Početno stanje na računima glavne knjige iznosi: građevinski objekti 100.000 KM, oprema 50.000 KM, ispravka vrijednosti građevinskih objekata 10.000 KM, ispravka vrijednosti opreme 5.000 KM, roba u prodavnici 35.100 KM, ukalkulisani PDV 5.100 KM, ukalkulisana RUC 5.000 KM, žiro račun 20.000 KM, udjeli članova sa ograničenom odgovornošću-izračunati, neraspoređena dobit ranijih godina 50.000 KM, obaveze prema dobavljačima 100.000 KM, obaveze za porez na dobit 10.000 KM, obaveze za PDV 5.000 KM.
2. Vlasnik je donio odluku da iznos od 40.000 KM neraspoređene dobiti isplati u obliku učešća u dobitku vlasnika sa ograničenom odgovornošću.
3. Od dobavljača je nabavljeno robe u iznosu od 234.000 KM sa PDV-om. Od drugog dobavljača je dobijena faktura za prevoz robe na iznos od 585 KM sa PDV-om. Roba je zadužena u maloprodajnom objektu u vrijednosti od 351.000 KM
4. Primljen je račun za električnu energiju na iznos od 1.170 KM sa PDV-om.
5. Obračunate su bruto plate u iznosu od 50.000 KM. Stopa doprinosa je 33%, poreza na dohodak 10%, a pravo na umanjenje poreske osnovice iznosi 5.000 KM.
6. Obračunata je amortizacija građevinskih objekata i opreme po stopama od 2% za građevinske objekte i 10% za opremu pod uslovom da je rezidualna vrijednost 5.000 KM za objekte i 3.000 KM za opremu.
7. Kupcu je na odgođeno plaćanje prodato 5.850 KM sa PDV-om.
8. Za gotovo je prodato 360.000 KM robe i pazar je položen na žiro račun.
9. Isplaćene su bruto plate, obaveze za porez na dobit i PDV i 200.000 KM dobavljačima.
10. Utvrđena je razlika između ulaznog i izlaznog PDV-
11. Izvršen je obračun finansijskog rezultata i prenos na odgovarajući račun kapitala.

Na osnovu prethodnih promjena sastaviti finansijske izvještaje i to:

1. Bilans uspjeha (po metodu ukupnih troškova)
2. Bilans stanja
3. Izvještaj o tokovima gotvine (prema direktnom metodu)
4. Izvještaj o promjenama na kapitalu.

RJEŠENJE

BILANS USPJEHA – metod ukupnih troškova

Poslovni prihodi	312.692
Prihodi od prodaje robe	312.692
Poslovni rashodi	271.273
Nabavna vrijednost prodane robe	213.673
Troškovi električne energije	1.000
Troškovi bruto zarada	50.000
Troškovi amortizacije	6.600
Dobit prije oporezivanja	41.419
Porez na dobit	4.142
Neto dobit	37.277

BILANS STANJA	Preth. godina	Tekuća godina
Aktiva	180.000	261.077
Građevinski objekti	100.000	100.000
IV građevinskih objekata	-10.000	-11.900
Oprema	50.000	50.000
IV opreme	-5.000	-9.700
Roba u prodavnici	35.100	20.250
Ukalkulisana RUC u MP	-5.000	-5.481
Ukalkulisani PDV u MP	-5.100	-2.942
Kupci	0	5.850
Žiro račun	20.000	115.000
Pasiva	180.000	261.077
Vlastiti kapital	65.000	62.277
Udjeli u DOO	15.000	15.000
Nerasp. dobitak ranijih god.	0	10.000
Nerasp. dobitak tekuće god.	50.000	37.277
Obaveze	295.000	198.800
Obaveze prema dobavljačima	100.000	135.755
Obaveze za učešće u dobitku	0	40.000
Obaveze za porez na dobit	10.000	4.142
Obaveze za PDV	5.000	18.903

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

	Osnovni kapital	Neraspoređeni dobitak	Ukupno
P.S.	15.000	50.000	65.000
Smanjenje		(40.000)	(40.000)
Povećanje		37.277	37.277
Stanje na kraju	15.000	47.277	62.277

BILANS TOKOVA GOTOVINE

A) TOKOVI GOTOVNE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI

Prilivi iz poslovnih aktivnosti	360.000
Prilivi od prodaje robe	360.000
Odlivi iz poslovnih aktivnosti	265.000
Odlivi prema dobavljačima	200.000
Odlivi za bruto zarade	50.000
Odlivi za PDV	5.000
Odlivi za porez na dobit	10.000
Neto novčani tok iz poslovnih aktivnosti	95.000
Gotovina na početku perioda	20.000
Gotovina na kraju perioda	115.000

Zadatak broj 2

Društvo «XY» d.o.o. registrovano je sa osnovnim kapitalom u iznosu od 20.000 KM. Društvo je na dan 31. 12. 2011. godine imalo stanje neraspoređene dobiti u iznosu od 80.000 KM.

U periodu od 1.1.2012. do 31.12.2013. godine nastale su sljedeće promjene na kapitalu društva «XY»:

- 1) Društvo je za 2012. godinu kao dobit tekuće godine iskazalo iznos od 50.000 KM.
- 2) Društvo je tokom 2012. godine donijelo odluku o rasporedu dobiti iz 2011. godine u iznosu 40.000 KM prema kojoj se: 10% raspoređuje u statutarne i druge rezerve, 50% za isplatu udjela u dobiti vlasnicima društva, dok je preostalih 40% neraspoređena dobit.
- 3) Društvo je tokom 2012. godine izvršilo revalorizaciju građevinskih objekata, te je utvrđen revalorizacioni višak u iznosu od 500.000 KM, koji je evidentiran u korist revalorizacionih rezervi u iznosu 450.000 KM, dok je 50.000 KM priznato kao odgođeni porez.
- 4) Društvo je tokom 2013. godine donijelo odluku o rasporedu dobiti iz 2012. godine u iznosu od 50.000 KM prema kojoj se: 10% raspoređuje u statutarne i druge rezerve, 60% za isplatu udjela u dobiti vlasnicima društva, dok je preostalih 30% neraspoređena dobit
- 5) Vlasnici društva su tokom 2013. godine uplatili 30.000 KM na ime povećanje osnovnog kapitala, što je upisano u sudskom registru.
- 6) Društvo je tokom 2013. godine izvršilo ispravku značajne greške, koja se odnosi na period od 1.1. do 31. 12. 2012. godine, u iznosu od 25.000 KM na teret neraspoređene dobiti.
- 7) Društvo je u 2013. godini izvršilo prenos revalorizacionih rezervi u iznosu od 22.500 KM i odgođenog poreza u iznosu od 2.500 KM u akumulisanu (neraspoređenu) dobit.
- 8) Društvo je ostvarilo dobit za tekuću (2013.) godinu u iznosu od 75.000 KM.

Od Vas se traži sljedeće:

- a) Na osnovu navedenih podataka sastavite Izvještaj o promjenama na kapitalu društva «XZ» d.o.o., uvažavajući odredbe MRS-a 1 i propisane obrasce Izvještaja o promjenama na kapitalu u BiH
- b) Objasnite zahtjeve MRS-a 8 (navedene i u MRS-u 1) koji se odnose na retroaktivno usklađivanje za učinke promjena računovodstvenih politika i učinke ispravljanja grešaka u izvještaju o promjenama u kapitalu

RJEŠENJE:

- a) (20 bodova)
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU za razdoblje koje završava na dan 31. 12. 2013.
 godine

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	udjeli u društvu s ograničenom Revalorizacijske rezerve (MRS 16 MRS 21 i MRS 38)	(emisijska premija, zakonske i statutarne rezerve, zaštita gotovi. Akumulirana neraspoređena dobit / nepokriveni gubitak	UKUPNO
Stanje na dan 31. 12. 2011. godine	20.00 0	80.00 0	100.00 0
Neto dobit/gubitak razdoblja iskazan u bilanci uspjeha		50.000	50.000
Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka		4.000	(24.000) 0
Efekte revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava		450.0 00	450.0 00
Stanje na dan 31. 12. 2012. godine	20.00 0	450.0 00	4.000
Efekte ispravaka grešaka			106.00 0
Ponovo iskazano stanje na dan 1. 1. 2013. godine	20.00 0	450.0 00	4.000
Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka			81.000
Povećanja ili smanjenje temeljnog kapitala	30.000		(25.000) 0
Efekte revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava		(22.50 0)	25.000
Neto dobit/gubitak razdoblja iskazan u bilanci uspjeha			75.000
Stanje na dan 31. 12. 2013. godine	50.000	427.5	9.000
			146.00
			632.50

- b) (10 bodova)
 MRS 8 zahtijeva retroaktivno usklađivanje za učinke promjena računovodstvenih politika, u mjeri u kojoj je to izvedivo, osim ako prijelazne odredbe nekog MSFI-ja ne nalažu drukčije. MRS 8 također zahtijeva retroaktivno prepravljavanje radi ispravljanja pogrešaka, u mjeri u kojoj je to izvedivo. Retroaktivno usklađivanje i retroaktivno prepravljavanje provodi se na početnom stanju akumulirane (zadržane dobiti), osim ako neki MSFI ne nalaže retroaktivno usklađivanje neke druge komponente kapitala. Točka 106(b) MRS-a 1 zahtijeva da se usklađenja objave u izvještaju o promjeni kapitala ukupno za svaku komponentu kapitala, tako da ona koja su nastala uslijed promjena računovodstvenih

politika prikažu odvojeno od onih koja su proizašla iz ispravljanja pogrešaka. Ta se usklađivanja objavljuju za svako prethodno razdoblje i početak razdoblja. (MRS 1, t.110.)